

Väestön ennakkotilasto

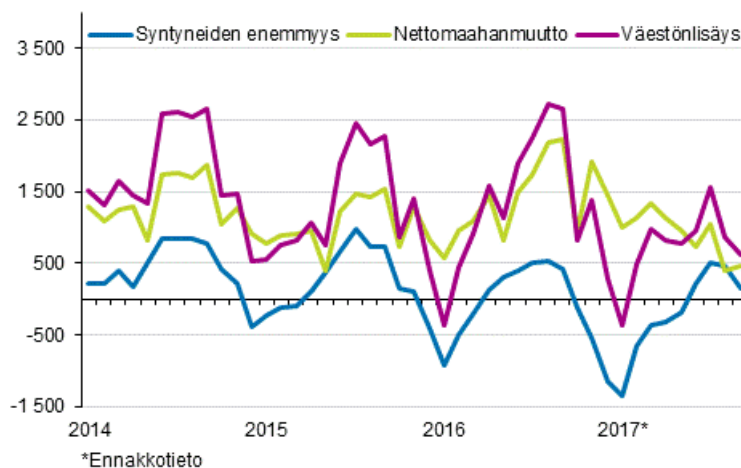
2017, syyskuu

Suomen ennakkoväkiluku syyskuun lopussa 5 509 984

Julkistuksessa on virheitä. Tästä julkistuksesta tulee korjausversio 30.11.2017.

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen väkiluku oli syyskuun lopussa 5 509 984. Maamme väkiluku kasvoi tammi-syyskuun aikana 6 687 henkeä, mikä on 6 538 henkeä vähemmän kuin vastaavana ajanjaksona vuosi sitten. Syy väestönlisäykseen oli muuttovoitto ulkomailta: maahanmuuttoa oli 8 200 enemmän kuin maastamuu-toja. Luonnollinen väestönlisäys oli negatiivinen, sillä syntyneitä oli 1 513 vähemmän kuin kuolleita.

Väestönlisäys kuukausittain 2014–2017*

Syyskuun ennakkotilaston mukaan tammi-syyskuun aikana syntyi 38 311 lasta, mikä on 2 269 lasta vähemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2016. Kuolleiden määrä oli 39 824, mikä on 68 henkeä vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Ulkomailta muutti Suomeen syyskuun loppuun mennessä 19 625 henkeä ja Suomesta ulkomaille 11 425 henkeä. Maahanmuuttoa oli 6 274 vähemmän ja maastamuu-toja 1 937 vähemmän kuin edellisvuoden tammi-syyskuussa. Suomen kansalaisia maahanmuuttajista oli 6 092 ja maastamuuttajista 7 899.

Kuntien välisiä muuttoja kertyi vuoden alusta syyskuun loppuun mennessä ennakkotietojen mukaan 224 621. Lisäystä edellisen vuoteen verrattuna oli 3 678 muuttoa vuoden 2017 kuntajaon mukaan.

Maaliskuussa 2017 tuli mahdolliseksi lain mukaan samaa sukupuolta olevien avioliitot. Avioliiton solmi maalisi-syyskuussa 290 naista ja 125 miestä niin, että aviopuoliso oli samaa sukupuolta. Rekisteröidyn parisuhteensa muutti avioliitoksi 1 448 naista ja 777 miestä.

Maakunnittaisten ennakkotietojen mukaan väkiluku kasvoi tammi-syyskuussa 2017 vain Uudellamaalla, Pirkanmaalla, Varsinais-Suomessa ja Ahvenanmaalla.

Väkiluku kasvoi määrällisesti eniten Uudellamaalla, jossa väestö kasvoi 15 043 hengellä. Seuraavaksi eniten väkiluku kasvoi Pirkanmaalla, 1 992 hengellä. Väkilukuun suhteutettuna väestönlisäys oli suurinta Uudellamaalla, 9,1 promillea ja Ahvenanmaalla, 7,0 promillea. Pirkanmaan suhteellinen väestönkasvu oli kolmanneksi suurinta, 3,9 promillea. Määrällisesti suurin väestötappio oli Kymenlaaksossa, joka menetti väkiluvustaan 1 648 henkeä. Lapin väkiluku väheni 1 311 hengellä, mikä oli toiseksi suurin väestötappio. Suhteellisesti suurimman väestötappion kokivat alkuvuonna Kymenlaakso ja Kainuu, molemmilla tappion ollessa 9,3 promillea.

Kuntien välisestä ja kansainvälisestä nettomuutosta eli kokonaisnettomuutosta eniten muuttovoittoa saivat Uusimaa, 11 317 henkeä, ja Varsinais-Suomi, 2 239 henkeä. Suhteellisesti eniten muuttovoittoa kokonaisnettomuuton mukaan saivat Uusimaa, 6,9 promillea, sekä Ahvenanmaa, 5,1 promillea.

Määrällisesti suurin muuttotappio kokonaisnettomuutosta oli Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa, 1 142 henkeä. Kymenlaakson maakunnassa tappio oli 887 henkeä. Muuttotappio kokonaisnettomuutosta oli suhteellisesti suurin Kymenlaaksossa, 5,0 promillea väestöstä.

Muuttoja maakunnasta toiseen tehtiin tammi-syyskuussa vuoden 2017 aikana 111 277, mikä oli 3 627 muuttoa enemmän kuin vuotta aiemmin. Maakuntien välisessä muutossa muuttovoittoa saivat Uusimaa, Pirkanmaa, Varsinais-Suomi ja Ahvenanmaa. Määrällisesti eniten maakuntien välisen muuton voittoa oli Uudellamaalla, 8 458 henkeä. Myös suhteellinen muuttovoitto oli suurinta Uudellamaalla, 5,1 promillea väestöstä.

Määrällisesti suurin muuttotappio maakuntien välisessä muutossa oli Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa, 1 693 henkeä. Suhteellisesti suurin muuttotappio maakuntien välisessä muutossa oli Pohjanmaan maakunnassa, 7,9 promillea väestöstä.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Väestönmuutosten ennakkotiedot tapahtumakuukauden mukaan 2017.....	4
Liitetaulukko 2. Väestönmuutosten lopulliset tiedot 2010–2016 sekä ennakkotiedot 2017*.....	5
Liitetaulukko 3. Väestönmuutosten ennakkotilastojen vertailu vuosina 2017 ja 2016.....	6
Liitetaulukko 4. Väestönmuutosten ennakkotietoja maakunnittain 2017 ja muutos vuoden 2016 lopullisiin tietoihin verrattuna, 1–3. neljännes (Otsikko korjattu 26.10.2017).....	6
Liitetaulukko 5. Ennakkotietoja maahan- ja maastamuuttaneista lähtö-/määrämaan mukaan maakunnittain, 1–3. neljännes 2017 (Otsikko korjattu 26.10.2017).....	7

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Elävänä syntyneet neljännesvuosittain 1995–2016 sekä ennakkotieto 2017.....	8
Liitekuvio 2. Kuolleet neljännesvuosittain 1995–2016 sekä ennakkotieto 2017.....	8
Liitekuvio 3. Kuntien välinen muutto neljännesvuosittain 1995–2016 sekä ennakkotieto 2017.....	8
Liitekuvio 4. Maahanmuutto neljännesvuosittain 1995–2016 sekä ennakkotieto 2017.....	9
Liitekuvio 5. Maastamuutto neljännesvuosittain 1995–2016 sekä ennakkotieto 2017.....	9
Laatuseloste, Väestön ennakkotilasto	10

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Väestönmuutosten ennakkotiedot tapahtumakuukauden mukaan 2017

Kuukausi / neljännes	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Syntyneiden enemmitys	Kuntien välinen muutto ¹⁾	Maahanmuutto	Maastamuutto	Nettomaahtamuutto	Väestönlisäys	Väkiluku
Yhteensä	38 311	39 824	-1 513	224 621	19 625	11 425	8 200	6 687	5 509 984
Tammikuu	4 152	5 496	-1 344	21 583	2 445	1 454	991	-353	5 502 944
Helmikuu	3 813	4 465	-652	17 324	2 137	1 000	1 137	485	5 503 429
Maaliskuu	4 175	4 541	-366	17 906	2 368	1 033	1 335	969	5 504 398
1. neljännes	12 140	14 502	-2 362	56 813	6 950	3 487	3 463	1 101	5 504 398
Huhtikuu	4 059	4 384	-325	19 411	2 053	907	1 146	821	5 505 219
Toukokuu	4 333	4 509	-176	24 322	1 961	1 002	959	783	5 506 002
Kesäkuu	4 422	4 208	214	27 663	1 959	1 216	743	957	5 506 959
2. neljännes	12 814	13 101	-287	71 396	5 973	3 125	2 848	2 561	5 506 959
Heinäkuu	4 611	4 097	514	26 903	2 229	1 189	1 040	1 554	5 508 513
Elokuu	4 556	4 088	468	39 707	2 414	2 024	390	858	5 509 371
Syyskuu	4 190	4 036	154	29 802	2 059	1 600	459	613	5 509 984
3. neljännes	13 357	12 221	1 136	96 412	6 702	4 813	1 889	3 025	5 509 984

1) Aluejako 1.1.2017

Liitetaulukko 2. Väestönmuutosten lopulliset tiedot 2010–2016 sekä ennakkotiedot 2017*

Vuosi / muutos	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Syntyneiden enemmyys	Kuntien välinen muutto ¹⁾	Maahan- muutto	Maasta- muutto	Netto- maahan- muutto	Kokonais- muutos ²⁾	Avioliitot	Avioerot
2017* I-III	38 311	39 824	-1 513	224 621	19 625	11 425	8 200	6 687	20 188	9 837
2016 I-III	40 580	39 892	688	220 943	25 899	13 362	12 537	13 225	20 514	10 394
Muutos	-2 269	-68	-2 201	3 678	-6 274	-1 937	-4 337	-6 538	-326	-557
2016 I	13 043	14 661	-1 618	54 625	6 234	3 612	2 622	1 004	3 601	3 553
2016 II	13 587	12 752	835	69 735	8 031	4 261	3 770	4 605	6 049	3 403
2016 III	13 950	12 479	1 471	96 583	11 634	5 489	6 145	7 616	10 864	3 438
2016 IV	12 234	14 031	-1 797	61 314	9 006	4 720	4 286	2 764	3 950	3 147
2016 I-IV	52 814	53 923	-1 109	282 257	34 905	18 082	16 823	15 989	24 464	13 541
2015 I	13 471	13 929	-458	55 368	6 088	3 502	2 586	2 128	3 658	3 640
2015 II	13 958	12 814	1 144	69 684	6 474	3 891	2 583	3 727	6 424	3 515
2015 III	14 648	12 206	2 442	94 480	9 529	5 081	4 448	6 890	10 597	3 512
2015 IV	13 395	13 543	-148	60 952	6 655	3 831	2 824	2 810	4 029	3 272
2015 I-IV	55 472	52 492	2 980	280 484	28 746	16 305	12 441	15 555	24 708	13 939
2014 I	13 939	13 113	826	52 247	6 934	3 300	3 634	4 460	3 673	3 556
2014 II	14 560	13 054	1 506	66 255	7 281	3 431	3 850	5 356	6 590	3 380
2014 III	15 344	12 875	2 469	92 448	10 351	5 026	5 325	7 794	10 216	3 490
2014 IV	13 389	13 144	245	57 959	6 941	3 729	3 212	2 873	3 983	3 256
2014 I-IV	57 232	52 186	5 046	268 909	31 507	15 486	16 021	20 483	24 462	13 682
2013 I-IV	58 134	51 472	6 662	266 939	31 941	13 893	18 048	24 596	25 119	13 766
2012 I-IV	59 493	51 707	7 786	275 735	31 278	13 845	17 433	25 407	28 878	13 040
2011 I-IV	59 961	50 585	9 376	276 173	29 481	12 660	16 821	25 991	28 408	13 469
2010 I-IV	60 980	50 887	10 093	265 730	25 636	11 905	13 731	23 849	29 952	13 619

1) Aluejako 1.1.2017

2) Kokonaismuutos sisältää väestönlisäyksen lisäksi väkiluvun korjauksen lopullisten tietojen viimeisellä vuosineljänneksellä 2010–2016.

Liitetaulukko 3. Väestönmuutosten ennakkotilastojen vertailu vuosina 2017 ja 2016

Vuosi / muutos	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Syntyneiden enemmyys	Kuntien välinen muutto ¹⁾	Maahanmuutto	Maastamuutto	Nettomaahanmuutto	Kokonaismuutos	Avioliitot	Avioerot
2017* I	12 140	14 502	-2 362	56 813	6 950	3 487	3 463	1 101	3 586	3 427
2017* II	12 814	13 101	-287	71 396	5 973	3 125	2 848	2 561	5 666	3 169
2017* III	13 357	12 221	1 136	96 412	6 702	4 813	1 889	3 025	10 936	3 241
2016* I	12 996	14 713	-1 717	54 164	6 303	3 717	2 586	869	3 713	3 598
2016* II	13 539	12 754	785	69 065	7 742	3 335	4 407	5 192	6 093	3 425
2016* III	13 905	12 456	1 449	95 498	11 034	5 564	5 470	6 919	10 848	3 443
I 2017* - I 2016*	-856	-211	-645	2 649	647	-230	877	232	-127	-171
II 2017* - II 2016*	-725	347	-1 072	2 331	-1 769	-210	-1 559	-2 631	-427	-256
III 2017* - III 2016*	-548	-235	-313	914	-4 332	-751	-3 581	-3 894	88	-202

1) Aluejako 1.1.2017

Liitetaulukko 4. Väestönmuutosten ennakkotietoja maakunnittain 2017 ja muutos vuoden 2016 lopullisiin tietoihin verrattuna, 1–3. neljännes (Otsikko korjattu 26.10.2017)

Alue/maakunta 1)	Syntyneiden enemmyys		Maakuntien välinen nettomuutto ¹⁾		Nettomaahanmuutto		Kokonaismuutos	
	2017*	Muutos	2017*	Muutos	2017*	Muutos	2017*	Muutos
KOKO MAA	-1 513	-2 201	0	0	8 200	-4 337	6 687	-6 538
MANNER-SUOMI	-1 567	-2 253	-56	-27	8 105	-4 302	6 482	-6 582
Uusimaa	3 726	-580	8 458	3 258	2 859	-1 795	15 043	883
Varsinais-Suomi	-444	-79	1 569	1 034	670	-271	1 795	684
Satakunta	-669	-60	-727	144	402	-151	-994	-67
Kanta-Häme	-256	96	-809	-28	153	-141	-912	-73
Pirkanmaa	1	-358	1 608	-51	383	-518	1 992	-927
Päijät-Häme	-426	13	-472	-429	314	-139	-584	-555
Kymenlaakso	-761	-158	-1 152	-429	265	-299	-1 648	-886
Etelä-Karjala	-474	51	-291	77	204	-79	-561	49
Etelä-Savo	-796	41	-726	-239	247	-76	-1 275	-274
Pohjois-Savo	-672	-220	-434	-455	222	-158	-884	-833
Pohjois-Karjala	-565	-179	-886	-486	303	-59	-1 148	-724
Keski-Suomi	-359	-187	-402	-545	222	-273	-539	-1 005
Etelä-Pohjanmaa	-207	-102	-602	-16	109	-50	-700	-168
Pohjanmaa	29	-153	-1 432	-599	610	108	-793	-644
Keski-Pohjanmaa	89	-56	-417	-191	159	65	-169	-182
Pohjois-Pohjanmaa	1 001	-143	-1 693	-428	551	-268	-141	-839
Kainuu	-335	-83	-480	-184	126	-121	-689	-388
Lappi	-449	-96	-1 168	-460	306	-77	-1 311	-633
AHVENANMAA	54	52	56	27	95	-35	205	44

1) Aluejako 1.1.2017

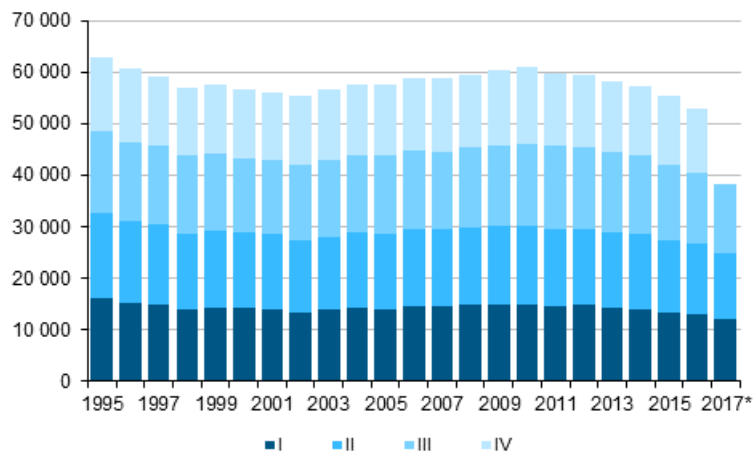
Liitetaulukko 5. Ennakkotietoja maahan- ja maastamuuttaneista lähtö-/määrämaan mukaan maakunnittain, 1–3. neljännes 2017 (Otsikko korjattu 26.10.2017)

Alue / maakunta ¹⁾	Maahanmuutto			Maastamuutto			Nettomaahanmuutto		
	Yhteensä	EU28-maat	Pohjois-maat	Yhteensä	EU28-maat	Pohjois-maat	Yhteensä	EU28-maat	Pohjois-maat
KOKO MAA	19 625	6 124	2 831	11 425	8 367	3 045	8 200	-2 243	-214
MANNER-SUOMI	19 176	5 768	2 506	11 071	8 038	2 731	8 105	-2 270	-225
Uusimaa	8 752	2 821	1 092	5 893	4 288	1 285	2 859	-1 467	-193
Varsinais-Suomi	1 596	462	258	926	691	280	670	-229	-22
Satakunta	651	122	54	249	201	34	402	-79	20
Kanta-Häme	357	86	19	204	150	27	153	-64	-8
Pirkanmaa	1 219	468	150	836	578	161	383	-110	-11
Päijät-Häme	570	95	39	256	188	48	314	-93	-9
Kymenlaakso	454	90	30	189	126	29	265	-36	1
Etelä-Karjala	367	97	18	163	109	36	204	-12	-18
Etelä-Savo	350	85	24	103	82	19	247	3	5
Pohjois-Savo	470	136	39	248	193	53	222	-57	-14
Pohjois-Karjala	415	72	33	112	99	32	303	-27	1
Keski-Suomi	542	152	61	320	239	72	222	-87	-11
Etelä-Pohjanmaa	271	85	54	162	121	30	109	-36	24
Pohjanmaa	1 230	354	272	620	443	346	610	-89	-74
Keski-Pohjanmaa	229	68	40	70	55	24	159	13	16
Pohjois-Pohjanmaa	966	289	149	415	263	106	551	26	43
Kainuu	171	55	17	45	30	15	126	25	2
Lappi	566	231	157	260	182	134	306	49	23
AHVENANMAA	449	356	325	354	329	314	95	27	11

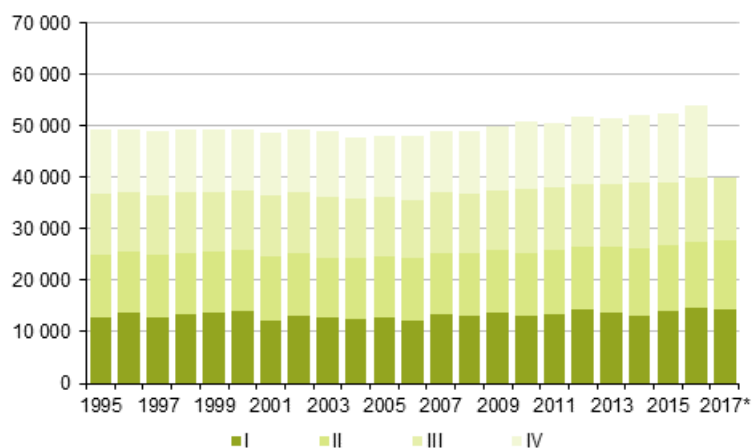
1) Aluejako 1.1.2017

Liitekuviot

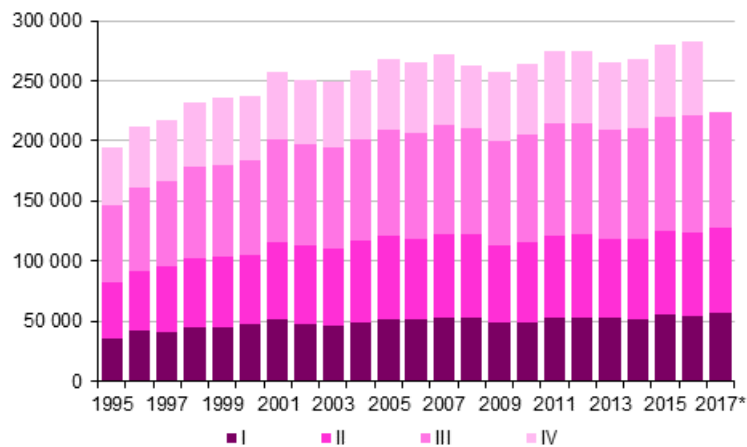
Liitekuvio 1. Elävänä syntyneet neljännesvuosittain 1995–2016 sekä ennakkotieto 2017

Liitekuvio 2. Kuolleet neljännesvuosittain 1995–2016 sekä ennakkotieto 2017

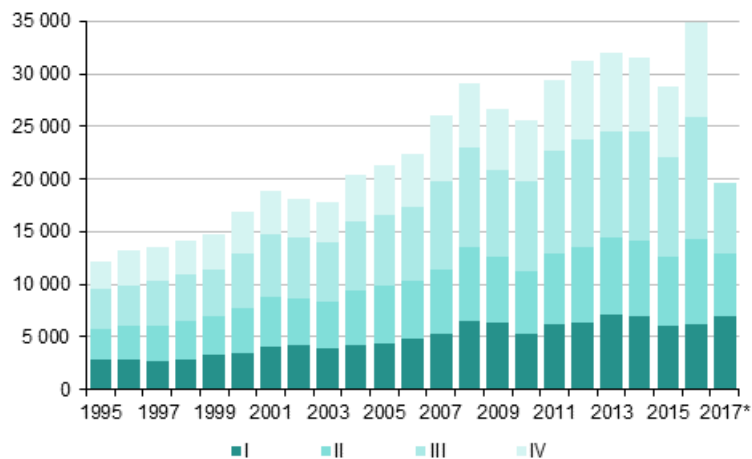

Liitekuvio 3. Kuntien välinen muutto neljännesvuosittain 1995–2016 sekä ennakkotieto 2017

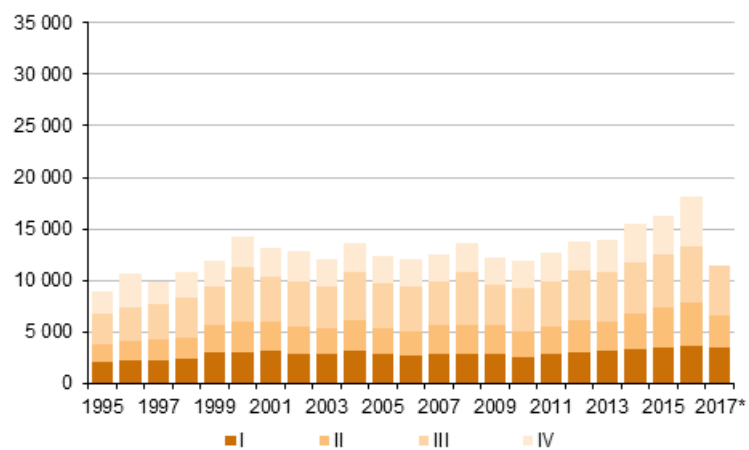

Liitekuvio 4. Maahanmuutto neljännesvuosittain 1995–2016 sekä ennakkotieto 2017

Liitekuvio 5. Maastamuutto neljännesvuosittain 1995–2016 sekä ennakkotieto 2017

Laatuseloste, Väestön ennakkotilasto

1. Tilastotietojen relevanssi

Väestötietojärjestelmä on perustettu vuonna 1969, ja sitä ylläpitävät Väestörekisterikeskus ja maistraatit. Suomen viimeinen henkikirjoitus tehtiin 1.1.1989. Väestötietojärjestelmää päivitetään muutosilmoituksin. Väestötietojärjestelmään tallennettavat tiedot määrittelee laki väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista (661/2009). Tarkempia säännöksiä tietojen tallentamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksessa väestötietojärjestelmästä (128/2010).

Väestörekisterikeskus toimittaa Tilastokeskukselle viikoittain väestötietojärjestelmään rekisteröidyt muutokset.

Väestötilaston ennakkotiedot kuvaavat tärkeimpiä väestönmuutosten kokonaismääriä alueittain sekä väestön määrää ajanjakson lopussa. Ajanjakson loputtua odotetaan muutosilmoituksia vielä kaksi viikkoa ennen tilaston tekemistä. Kahta viikkoa kauemmin viipyneet muutosilmoitukset tilastoidaan seuraavassa tilastossa oikeaan tapahtuma-ajankohtaan.

Tilastossa elävänä syntyneellä tarkoitetaan lasta, joka syntymän jälkeen hengitti tai osoitti muita elonmerkkejä. Vain Suomessa vakinaisesti asuvien naisten elävänä synnyttämät lapset otetaan huomioon väkilukutilastossa. Synnytyssairaalat ilmoittavat tiedot vastasyntyneistä maistraateille.

Kuolemasta on viipymättä ilmoitettava lääkärille tai poliisille. Terveystieteiden tutkimuskeskityksen toimintayksikön tai lääkärin on ilmoitettava tieto kuolemasta väestötietojärjestelmään (laki 459/1973). Lääkäri kirjoittaa kuolemasta kuolintodistuksen. Jos kuolemansyyn selvittäminen edellyttää ruumiinavausta, kuolintodistuksen laatii oikeuslääkäri. Kuolintodistuksen kirjoittanut lääkäri toimittaa todistuksen Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) sille alueyksikölle, jonka toimialueella vainajalla on ollut kotipaikka. THL:n oikeuslääkäri tarkistaa todistuksen oikeellisuuden ja lähettää sen Tilastokeskukseen.

Jos lääkärin antamaa hautauslupaa tai kuolintodistusta ei saada ilman kohtuutonta vaikeutta tai viivästystä, poliisi voi antaa, neuvoteltuaan oikeuslääkärin tai lääkärin kanssa, suorittamansa tutkinnan perusteella kuolinselvityksen. Poliisin on viipymättä lähetettävä kuolinselvitys THL:lle. THL:n on edelleen viipymättä ilmoitettava tieto henkilön kuolemasta maistraatille, joka vie tiedon väestötietojärjestelmään (asetus 948/1973).

Kuolleiden tilasto perustuu väestötietojärjestelmään. Suomessa kuolleeksi tilastoidaan henkilöt, jotka kuollessaan asuvat vakinaisesti Suomessa. Kuolintodistusten perusteella tehdään kuolemansyytilasto, joka julkaistaan omana sarjanaan. Väestötilastojen kuolleiden lukumäärä poikkeaa kuolintodistusten perusteella laaditun kuolemansyytilaston luvusta jonkin verran.

Maahanmuuttaneen Suomen kansalaisen on ilmoitettava muutostaan maistraatille, joka päivittää tiedot väestötietojärjestelmään (laki 661/2009). Ulkomaalaisen maahantulo edellyttää, että hänellä on voimassa oleva vaadittava viisumi, oleskelulupa taikka työntekijän tai elinkeinonharjoittajan oleskelulupa, jollei Euroopan yhteisön lainsäädännöstä tai Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu (ulkomaalaislaki 301/2004). Maistraatti tallentaa myös sille ilmoitetut ulkomaan kansalaista koskevat tiedot väestötietojärjestelmään, jos henkilöllä on Suomessa kotikuntalainen (201/1994) mukaan määräytynyt kotikunta ja siellä oleva vakinainen asuinpaikka. Perustellusta pyynnöstä ulkomaan kansalaisen tiedot voidaan tallentaa myös, jos hänellä esim. on kotikuntalaisissa tarkoitettu tilapäinen asuinpaikka Suomessa ja tallentaminen on tarpeen mm. työteon tai opiskelun vuoksi (laki 661/2009). Ennakkotilastossa henkilön siirtyminen muualta Suomeen luetaan maahanmuutoksi vain, jos väestötietojärjestelmään on tehty merkintä, että hän on saanut vakinaisen asuinpaikan Suomesta.

Maassamuuttajan on viimeistään viikon kuluttua muutosta annettava itsestään ja kanssaan muuttaneista perheenjäsenistä muuttoilmoitus. Muutto ilmoitetaan lomakkeella joko vakinaiseksi tai tilapäiseksi. Muuttoilmoituksen saatuaan maistraatti päättää, onko kyseessä tilapäinen vai vakinainen asuinpaikan muutos. Opiskelijoiden muutot opiskelupaikkakunnalle on voitu katsoa vakinaisiksi muutoiksi 1.6.1994 lähtien, jolloin tuli voimaan kotikuntalaki. (lait 661/2009, 201/1994)

Maasta muuttavien on tehtävä itsestään muuttoilmoitus kuten maan sisällä muuttavienkin (lait 661/2009, 201/1994). Maasta muuttaneiksi katsotaan pääasiassa henkilöt, jotka muuttavat ulkomaille asumaan yhtä

vuotta pitemmäksi ajaksi. Poikkeuksen muodostavat Suomen kansalaiset, jotka ovat diplomaatteja, kehitysyhteistyössä toimivia ym. (kotikuntalaki 201/1994). Pohjoismaiden välisen sopimuksen mukaan tilapäistä oleskelua, joka kestää alle kuusi kuukautta ei pidetä muuttona (kotikuntalaki 201/1994, asetus ja valtiosopimus 96/2006).

Kun henkilö muuttaa toisesta Pohjoismaasta toiseen, hänen on ilmoitettava muutostaan tulovaltion paikalliselle rekisteriviranomaiselle, joka päättää rekisteröidäänkö henkilö tulovaltiossa asuvaksi. Tulovaltion rekisteriviranomainen ilmoittaa päätöksestään kyseiselle henkilölle ja lähtövaltion rekisteriviranomaiselle. Lähtövaltion väestörekisterissä maastamuuttopäiväksi merkitään se päivä, jona henkilö on otettu tulomaan paikalliseen väestörekisteriin. (Kotikuntalaki 201/1994, asetus ja valtiosopimus 96/2006)

Kansalaisuudella tarkoitetaan yksilön ja valtion välistä lainsäädännöllistä sidettä, joka määrittää yksilön ja valtion suhdetta sekä niiden keskeisiä oikeuksia ja velvollisuuksia. Yleensä kansalaisuus saadaan syntyessä, mutta toiseen maahan muuttaneelle voidaan myöntää myös uuden kotimaan kansalaisuus. Henkilöllä voi olla myös useamman maan kansalaisuus (kansalaisuuslaki 359/2003 ja asetus kansalaisuudesta 799/2004). Jos henkilöllä on kahden maan kansalaisuus, joista toinen on Suomen, hän on tilastoissa Suomen kansalaisena. Jos Suomessa asuvalla ulkomaan kansalaisella on useita ulkomaiden kansalaisuuksia, hän on rekisterissä ja tilastoissa sen maan kansalaisena, jonka passilla hän on maahan tullut. Suomen kansalaisuuden saaneiden tilasto perustuu Maahanmuuttoviraston väestötietojärjestelmään ilmoittamiin päätöksiin.

Avioliitoilla ja avioeroilla tarkoitetaan Suomessa vakinaisesti asuvien naisten avioliittoja ja -eroja. Avioliittotilasto perustuu maistraattien väestötietojärjestelmään tallentamiin tietoihin solmituista avioliitoista. Kirkollisista vihkimisistä maistraatit saavat tiedot seurakunnista. Avioerotilasto perustuu tuomioistuinten väestötietojärjestelmään ilmoittamiin päätöksiin myönnettyistä avioeroista.

Kahden samaa sukupuolta olevan 18 vuotta täyttäneen henkilön parisuhde voidaan rekisteröidä. Rekisteröity parisuhde purkautuu, kun parisuhteen toinen osapuoli kuolee tai julistetaan kuolleeksi taikka parisuhde puretaan tuomioistuimen päätöksellä (laki 950/2001). Tilasto rekisteröidyistä parisuhteista perustuu maistraattien väestötietojärjestelmään viemiin tietoihin. Rekisteröityjen parien erotilasto perustuu tuomioistuinten väestötietojärjestelmään päivittämiin tietoihin myönnettyistä eropäätöksistä.

Väestöön kuuluvat ne Suomen kansalaiset ja ulkomaalaiset, jotka asuvat vakinaisesti Suomessa (kotikuntalaki 201/1994), vaikka olisivatkin tilapäisesti ulkomailla. Turvapaikanhakija saa kotipaikan vasta, kun hänen hakemuksensa on hyväksytty.

Suomessa asuvat vieraan valtion lähetystöön, kaupalliseen edustustoon tai lähetetyn konsulin virastoon kuuluvat henkilöt sekä näiden perheenjäsenet ja henkilökohtainen palveluskunta eivät kuulu maassa asuvaan väestöön, elleivät ole Suomen kansalaisia. Sen sijaan Suomen ulkomailla olevien lähetystöjen ja kaupallisten edustustojen suomalainen henkilökunta sekä YK:n rauhanturvajoukoissa palvelevat luetaan maassa asuvaan väestöön.

Tilastokeskuksen tehtävänä on laatia yhteiskuntaoloja koskevia tilastoja (Laki tilastokeskuksesta 24.1.1992/48). Näihin kuuluvat myös väestötilastot. Tilastokeskuksen työjärjestys määrittää Väestö- ja elinolotilastot väestötilastojen tekijäksi (Tilastokeskuksen työjärjestys, TK-00-1743-16).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Väestömuutosaineisto on kokonaisaineisto. Siihen on poimittu väestötietojärjestelmästä kaikkien Suomessa vakinaisesti asuvien henkilöiden väestömuutokset.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Yleisesti ottaen Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmää voidaan pitää henkilöiden suhteen erittäin kattavana. Jotta henkilö saa henkilötunnuksen on hänet kirjattava väestötietojärjestelmään. Vakituinen asuminen Suomessa ilman henkilötunnusta on käytännöllisesti katsoen vaikeaa. Laillinen työssäkäynti, pankkitilin avaaminen, asioiminen viranomaisten kanssa jne. edellyttävät henkilötunnusta. Voidaan olettaa, ettei Suomessa ole merkittäviä määriä esim. yli vuoden kestäviä jaksoja 'pimeää' työtä tekeviä henkilöitä, joille palkka maksetaan käteisellä.

Väestötietojärjestelmää on pidetty yllä henkikirjoituksen lakkauttamisen jälkeen vuodesta 1989 pelkästään väestönmuutosilmoituksin. Näiden oikeellisuudesta kertoo väestötietojärjestelmästä tehty osoitteiden luotettavuustutkimus.

Väestörekisterikeskus teettää vuosittain Tilastokeskuksella otantatutkimuksen osoitetietojen oikeellisuudesta. Noin 11 000 hengeltä tiedustellaan, onko heidän osoitteensa väestötietojärjestelmässä oikea. Vuoden 2012 tutkimuksessa vastanneista 98,9 prosentilla tieto oli oikein. Tutkimuksen kato oli 16,9 prosenttia. Kadon osalta osoitteet pyrittiin tarkistamaan muista lähteistä. Katoon kuuluvista henkilöistä 92,3 prosentilla osoite pystyttiin toteamaan oikeaksi, 5,9 prosentilla vääräksi ja 1,8 prosentilla tietoa ei voitu tarkistaa. Jos oletetaan kaikkien kadossa olleiden tarkistamatta jääneiden tiedot vääriksi, olisi lopullinen oikeiden osoitteiden osuus 98,1 prosenttia.

Kunnittaisiin väestötilastoihin virheelliset osoitteet vaikuttavat vain, jos väärä osoite on toisessa kunnassa kuin oikea osoite. Vääristä osoitteista vain osa on väärässä kunnassa.

Kunnallisvaalien yhteydessä ulkomaalaisten äänioikeusilmoitusten palautukset paljastavat yleensä noin 1 000 henkeä, jotka ovat muuttaneet maasta ilmoitusta tekemättä ja ovat siten olleet edelleen tilastoituna väestöön. Väestörekisterikeskus poistaa heidät väestötietojärjestelmän maassa asuvasta väestöstä ennen seuraavaa vuodenvaihdetta.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Väestönmuutostiedoista tuotetaan ennakkotilasto kuukausittain. Tiedot julkaistaan tilastokuukautta seuraavan kuukauden jälkipuoliskolla.

Lopullinen väestörakennetilasto valmistuu vuosittain maaliskuun puolivälin jälkeen ja lopulliset väestönmuutostilastot huhti-toukokuussa. Lopullisten väestönmuutosten ja vuoden lopun ennakkotilaston kokonaismäärien erot näkyvät muutoslajeittain oheisesta taulukosta. Ero on yleensä suhteellisesti suurin nettomaahanmuutossa, mikä johtuu lähinnä lopullisen tilaston ja ennakkotilaston maahanmuuttolukujen erosta. Nettomaahanmuuton lukujen ero kasvattaa myös kokonaisuutoksen suhteellista eroa lopullisen tilaston ja ennakkotilaston lukujen välillä. Vuoden 2014 ennakkoväkiluku oli 2 536 henkeä suurempi kuin lopullinen väkiluku. Suhteellisesti ero oli 0,5 promillea

Väestömuutosten ennakkotilaston ja lopullisen tilaston 2016 vertailu

Vuosi- neljännes	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Synty- neiden enemmyys	Kuntien välinen muutto 1)	Maahan- muutto	Maasta- muutto	Netto- maahan- muutto ²⁾	Kokonais- muutos ³⁾	Avioliitot	Avioerot
Lopulliset tiedot 2016										
I	13 043	14 661	-1 618	54 625	6 234	3 612	2 622	1 004	3 601	3 553
II	13 587	12 752	835	69 735	8 031	4 261	3 770	4 605	6 049	3 403
III	13 950	12 479	1 471	96 583	11 634	5 489	6 145	7 616	10 864	3 438
IV	12 234	14 031	-1 797	61 314	9 006	4 720	4 286	2 764	3 950	3 147
I-IV	52 814	53 923	-1 109	282 257	34 905	18 082	16 823	15 989	24 464	13 541
Ennakkotiedot 2016										
I	12 996	14 713	-1 717	54 164	6 303	3 717	2 586	869	3 713	3 598
II	13 539	12 754	785	69 065	7 742	3 335	4 407	5 192	6 093	3 425
III	13 905	12 456	1 449	95 498	11 034	5 564	5 470	6 919	10 848	3 443
IV	12 205	13 706	-1 501	59 999	7 197	3 391	3 806	2 305	3 785	3 096
I-IV	52 645	53 629	-984	278 726	32 276	16 007	16 269	15 285	24 439	13 562
Lopulliset tiedot – ennakkotiedot 2016										
I	47	-52	99	461	-69	-105	36	135	-112	-45
II	48	-2	50	670	289	926	-637	-587	-44	-22
III	45	23	22	1 085	600	-75	675	697	16	-5
IV	29	325	-296	1 315	1 809	1 329	480	459	165	51
I-IV	169	294	-125	3 531	2 629	2 075	554	704	25	-21

1) Kuntien väliset muutot ovat vuoden 2017 aluejaolla.

2) Vuoden 2016 väestöaineistosta on poistettu selvitysten jälkeen todennäköisesti ulkomaille muuttaneita henkilöitä, joista noin 1 000 näkyy maastamuuttaneina vuoden viimeisessä neljänneksessä. Ennakkotilastosta näitä poistoja ei ole tehty.

3) Kokonaisuutos sisältää väkiluvun korjauksen lopullisten tietojen viimeisellä vuosineljänneksellä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastokeskus julkaisee Internet-sivuillaan väestömuutosten ennakkotilaston koko maan tiedot kuukausittain ja alueittaiset tiedot neljännesvuosittain.

Ennakkotilaston väkilukutiedot sekä koko maan tasolla että alueittain julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla kuukausittain.

Alueittaiset väestömuutosten ennakkotiedot kuukausittain ovat saatavana maksullisessa Väestötilastopalvelussa <http://tilastokeskus.fi/tup/vaestotilastopalvelu/index.html>.

Ennakkotilaston tietoja toimitetaan myös sähköpostitse <http://tilastokeskus.fi/til/vamuu/yht.html>.

Lopulliset väestömuutosten perustiedot eri aluejaoilla ovat saatavana Tilastokeskuksen maksuttomasta tilastopalvelusta <http://tilastokeskus.fi/tup/statfin/index.html>. Eritellympää tietoa väestöstä mm. kunnan osa-alueittain on maksullisessa Väestötilastopalvelussa (linkki yllä). Väestömuutos- ja väkilukutietoja koko maan tasolla vuodesta 1749 alkaen on saatavana maksullisessa Astika-aikasarjatietokannassa <http://tilastokeskus.fi/tup/astika/index.html>.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Väestön ennakkotilastossa käytetään tilastovuoden ensimmäisen päivän aluejakoa. Edellisen vuoden lopulliset väestötilastot puolestaan tuotetaan tilastovuotta seuraavan vuoden aluejaolla. Ennakkotilaston tiedot ovat siten alueliitosten osalta suoraan vertailukelpoisia edellisen vuoden lopullisiin lukuihin, eivät edellisen vuoden ennakkolukuihin.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Väestörekisterikeskus julkistaa kunnittaiset asukasluvut kuukausittain. Luvut poikkeavat Tilastokeskuksen kuukausittaisista ennakkotiedoista. Ero johtuu siitä, että Väestörekisterikeskus julkistaa rekisteritilanteen kuun vaihtuessa, kun taas Tilastokeskus odottaa muutosilmoituksia kaksi viikkoa kuun loputtua, ennen kuin tuottaa ennakkotilaston edellisen kuun lopun tilanteesta.

8. Dokumentointi

Tilastoissa käytetyt luokitukset löytyvät Tilastokeskuksen kotisivuilta.

Väestötieteen käsitteisiin voi perehtyä Tilastokeskuksen verkkokoulussa.

Väestön ennakkotilastossa käytetyistä käsitteistä on kerrottu myös tilaston Internet-sivuilla kohdassa Käsitteet ja määritelmät.

Lisätietoja

Joonas Toivola 029 551 3355

Matti Saari 029 551 3401

Joni Rantakari 029 551 3249

Vastaava tilastojohtaja:

Jari Tarkoma

info@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Väestön ennakkotilasto, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-8381 (pdf)